

Мистецтво Олександра Лаворика

Усе своє життя Олександр Лаворик із Синьова ішов до того, щоб створювати сакральні образи, бо в глибині душі відчув поклик писати ікони. І ось більше десятиліття він їх пише, розуміючи, що це не звичайна ілюстрація окремої події Священної історії, а плід молитви і свідчення віри.

1994 року Олександром Лавориком проведено реконструкцію ікони «Богородиця Одигітрія» XIII ст. з церкви Успіння Пресвятої Богородиці села Дорогобуж, що є однією з найстаріших богородичних ікон, які дійшли до нас ще з княжих часів і яка експонується нині в Рівненському краєзнавчому музеї.

Копія виконана на замовлення Покровського собору в Рівному при посильній фінансовій підтримці прихожан і спонсорів. Характерно, що писалася ікона в самому соборі. Як пояснив Олександр Лаворик, це зроблено для того, щоб вона звикла до температурного режиму та того середовища, де мала знаходитись. Можливо, саме тому після освячення, прихожани одразу прийняли ікону, вона органічно вписалася в духовність храму.

З першого дня до ікони прикладались люди, просили заступництва й благословення. Отже, є всі підстави вважати, що ікона Божої Матері з Дорогобужа стала не лише окрасою Свято-Покровського собору, а й величним образом, до якого звертаються у своїх молитвах тисячі прихожан.

(Закінчення на 11-й стор.)

СКАРБИ ДУХОВНІ

Мистецтво Олександра Лаворика

Олена СЕМЕНОВИЧ

2 липня 2013 р. прихожани Свято-Покровського собору помітили митрополичі ікони Пресвятої Богородиці, про що повідомили духовенство кафедрального храму. Протягом тижня велось спостереження за цим феноменальним явищем.

**(Закінчення.
Поч. на 1-й стор.)**

Олександр Лаворик народився 13 жовтня 1955 р. в с. Рясники Гощанського району в сім'ї вчителів. «Ще з самого дитинства я звик до малювання, до живопису перейняв маму», - каже тепер уже відомий художник-іконописець.

Бажання малювати супроводжувало Олександра увесь час. Саме тому він вступає до Рівненської художньої студії, а після закінчення - до Московського університету мистецтв на факультет графіки.

У період з 1980 по 2007 рік відбулося близько 45 виставок, в яких художник брав участь, 25 з них - персональні (в Гощі Рівному, Мирогоші Дубенського

району, Пляшеві Радивилівського району, Луцьку, Синьові Гощанського району, Києві). Неодноразово Лаворик побував і на виставках за кордоном: в Москві (1985, 1989, 1990 рр.) та Празі (Чехія, 1989 р.).

Ним було створено серію циклічних графічних робіт «Гощанські будні», «Будні Гощанського РВВС», «Село Нобель», «Воїни-інтернаціоналісти Рівненщини», «Вілійські роздуми», «Тур'янська сторона», «Відгомін козацької слави», «Чорнобиль» тощо.

1992 року Олександр Лаворик навчався в Міжнародній школі церковної архітектури Львівського політехнічного інституту. З того часу з благословення церкви він починає писати ікони.

Як говорить митець, іконо-

пис вимагає повної самовіддачі, інакше не вдається відтворити ідеально рівної лінії, передати нюанс кольору. За підтримки Комітету у справах науки і техніки при Кабінеті Міністрів України у складі групи фахівців пан Олександр досліджував ікони Волині, що зберігаються в музеях України. Зокрема, ознайомився з колекціями ікон в Національному художньому музеї (Київ), Музеї волинської ікони (Луцьк), Острозькому краєзнавчому музеї, Національному історико-меморіальному заповіднику «Поле Берестецької битви» (с. Пляшева Радивилівського району), Львівській галереї мистецтв, Державному музеї-заповіднику «Одеський замок», Науково-мистецькій фундації митрополита А. Шептицького (Львів), Музеї народної архітектури і побуту (Львів), Тернопільському краєзнавчому музеї, Рівненському обласному краєзнавчому музеї (РОКМ).

Саме в РОКМ митець зробив іконографічні візирці-кальки з оригіналів давніх волинських ікон в розмір. Серед досліджених ним ікон слід назвати такі: «Богородиця Одигітрія» з Дорогобужа XIII ст., «Христос Пантократор» XV ст., «Покрова Богородиці» кін. XV ст. тощо. Художником було знято візирці-кальки з тринадцяти давніх сакральних шедеврів Волині XIII - XVIII століть. Кожна ікона, яку змальовував художник щонайменше по місяцю, вимагала певного внутрішнього настрою, що сприяв як точності копіювання як головних, так і другорядних деталей, передачі відповідних колористичних зображених ліків святих.

Протягом 1994 року Олександром Лавориком було проведено реконструкцію ікони «Богородиця Одигітрія» XIII ст. з церкви Успіння Пресвятої Богородиці села Дорогобуж Гощанського району, що є однією з найстаріших богородичних ікон.

Упродовж 2000-2002 років Олександр Лаворик виконав список з ікони «Христос Пантократор з апостолами» XV ст. з церкви Пресвятої Трійці с. Рчича Зарічненського району, яка зберігається в РОКМ. Пам'ятка з Рчичі - найбільш рання поміж відомих нині в Україні композицій такої іконографії.

Точна копія образу XV ст. була написана по благословенню Архієпископа Рівненського і Острозького Владика Варфоломія для Свято-Покровського жіночого монастиря в Гощі. Освятили образ прямо на Гощанському автовокзалі, звідки хресним ходом ікона була внесена до Свято-Михайлівської церкви, де з цього приводу відслужили подячний молебень. Там же, у храмі, святиня зберігається і донині.

Протягом 2003-2009 років митець працював над списком ікони «Ілля Пророк з житієм» XVII ст., оригінал якої знаходиться в приватній збірці колекціонера Олександра Іванова, який проживає в Москві.

Як і попередній, цей образ був написаний по благословенню Владика Варфоломія. Список був подарований Рівненською та Острозькою єпархіями УПЦ Свято-Іллінському чоловічому монастирю (м. Одеса). Свята ікона хресним ходом була внесена до цього храму.

Упродовж 2009-2010 років іконописець малює список з ікони «Пресвята Богородиця

Одигітрія Заставницька» XVII ст., оригінал якої знаходиться у вітарі Свято-Михайлівського храму на горньому місці.

2011 року у с. Замлиння Волинської області прохидив Перший Міжнародний пленер іконопису, де зібралися іконописці з Польщі та України. Протягом двох тижнів кожен митець малював сакральні образи. Метою пленеру було створення ікон, пов'язаних з історією Польщі та України. Тоді Олександр Лаворик виконав лик Христа Пантократора з ікони XV ст.

Останньою іконою, яку намалював іконописець є «Чорнобильський Спас», оригінал якої знаходиться в Успенському храмі Києво-Печерської Лаври. Ініціатором написання списку для Рівного став голова рівненського обласного об'єднання Всеукраїнської громадської організації інвалідів «Союз Чорнобиль-Україна» Георгій Хила. Цю дуже відповідальну місію написання ікони взяла на себе людина, яка особисто відчула увесь біль і страх атомної катастрофи. Адаже у 1986 році, працюючи у міліції сержантом позавідомчої охорони райцентру Гоща, Олександр Лаворик двічі був у Чорнобилі як ліквідатор наслідків аварії.

Під впливом побаченого художником була створена серія робіт «Чорнобиль», які нині зберігаються в РОКМ.

Понад два роки Олександр Лаворик, не шкодуючи сил і широко молячись, створював образ «Чорнобильський Спас». Роботу над іконою іконописець розпочав з благословення Архієпископа Рівненського та Острозького Варфоломія. Було визначено, в якому хра-

мі буде розміщуватися ікона після закінчення написання - церква Великомученика і цілителя Пантелеймона в м. Рівне. Тоді ж священник Тарасій, настоятель церкви, освятив іконний щит з левкасом, сировину і матеріали для написання образу. Вся робота супроводжувалася молитвою і працею. Олександр Лаворик намалював ікону протягом двох років і чотирьох місяців. «Не завжди було легко», - зізнається митець. Під час роботи над святим образом душа має бути гармонійно налаштована, спокійна, інакше писати ікону не можливо. Тому іконописець не шодня міг малювати, а приступав до роботи лише тоді, коли відчував це в душі і в серці.

2012 року в день вшанування ліквідаторів наслідків аварії на ЧАЕС біля пам'ятника жертвам Чорнобильської катастрофи відбулося представлення освяченої ікони «Чорнобильський Спас». Здійснив цей обряд Владика Варфоломія. Були присутні ліквідатори, представники влади, духовництва, члени громадських організацій, працівники структурних підрозділів МНС та прості городяни, які пам'ятають про страшну біду, яку приніс нам Чорнобиль, вдячні тим людям, які врятували світ.

Виконуючи списки ікон, митець орієнтується на догмати Православної віри, Святого писма, іконописних візирців, супроводжується благословенням, молитвою і працею. У створених ним образах проглядаються прекрасні і світлі вічні почуття - віра, надія, любов, частинка його душі, його самого.